„UNIVERSUL" IN ARDEAL

LA MOARTEA COLONELULUI NICOLAE ALEMAN

Orăştie, 24 Martie

O scurtă notiţă din Turnu-Severin a dat de ştire obştei româneşti că acolo a decedat colonelul Nicolae Aleman, fost comandant al regimentului de acolo.

Ştirea aceasta mă face să evoc împrejurările tragice în cari l-am cunoscut pe acest ofiţer superior, pe care le voi istorisi aici, de oarece ele formează un mic capitol din istoria suferinţelor noastre din timpul războiului pentru mărirea patriei şi unirea tuturor românilor.

Făceam serviciu ca referent şi conducător al cauzelor ortodoxe în armata austro-ungară în timpul războiului, la comanda militară superioară din Timişoara.

In această calitate vizitam împreună cu bunii mei colaboratori preoţii George Şdicu-Seleuş (Iugoslavia) şi Ionel Ludu-Preşmer (Braşov) şi bolnavii internaţi în spitalul de prizonieri, unde era internat împreună cu alţi 14 ofiţeri români şi maiorul Nicolae Aleman din reg. 17 inf., pe cari, după un serviciu divin ţinut în baraca lor, i-am spovedit şi cuminecat între lacrimi, iar mai târziu au petrecut la groapă în cimitirul militar pe maiorul dumitru Ciocâltău, fost şef de stat major la grupul Dunărea „grupul colonel Văitoianu".

In aceste triste împrejurări l-am cunoscut pe răposatul colonel Aleman, despre care aflasem dela fratele său mai mic Victor, că trecuse cu mulţi ani în urmă în România, ca ofiţer.

In timpul convorbirilor avute, am descoperit sufletul mare şi nobil al acestui ofiţer transilvănean, fiu de preot. El ne îmbărbăta pe toţi cu grije părintească, şi avea de grije ca mai ales nouă preoţilor să nu ni se întâmple ceva rău din partea autorităţilor cari ne spionau. Iar când i-am spus că voesc să-i comunic fratelui său, pe atunci ing. silvic inspector în Croaţia, dânsul mi-a zis: „nu-l expune pentru mine, căci dacă Dumnezeu vrea, ne vom întâlni cu toţii, cum ne spusesi, părinte, în predică, dar nici sfinţia ta nu te mai expune...". Şi ne-am revăzut în România Mare, dânsul — singurul supravieţuitor din cei 14 ofiţeri prizonieri români aflători în anul 1916 internaţi în Timişoara, — în fruntea regimentului din Turnu-Severin, în mijlocul alor săi.

De aici, în calitate de „mărginean" din apropierea comunei sale natale Topârcea Sibiului, spun cuvântul creştinesc de mângâere nemângâiatei familii a mult şi de toţi regretatului colonel Nicolae Aleman, căruia îi dorim dela Dumnezeu vecinica odihnă între cei buni şi drepţi, „căci bună luptă a luptat şi credinţa a păzit....".

Dr. EUGENIU MUNTEANU
fost preot militar în război

Arestarea unui cârciumar proxenet la Cluj

El ademenea ţărănci tinere şi le silea să se prostitueze

Cluj, 25 Martie

In numărate rânduri am vorbit despre traficul cu carne vie care se practica în localitate, atât de intens, încât Clujul ajunsese o adevărată bursă a Ardealului pentru acest fel de comerţ.

Măsurile severe luate de autorităţi pentru înfrânarea prostituţiei clandestine a dus şi la limitarea pentru un timp oarecare a proxenetismului în localitate.

Lucrul a fost însă numai aparent, de oarece traficanţii de carne vie, în loc să renunţe la ocupaţiile lor nedemne, au început să activeze în satele din jurul Clujului, cari erau mai puţin supravegheate şi reprezentau şi un bogat teren de exploatat.

Emisari speciali angajau pentru diferite ocupaţii, în special pentru serviciul de chelneriţe, ţărănci pe cari le aduceau la oraş şi pe cari, după ce le sileau să se prostitueze, le vindeau pentru sume mari caselor de toleranţă din alte părţi ale Ardealului.

Am arătat că în localitate sunt prea multe birturile şi cârciumile a căror atracţie nu o constituesc mâncările şi băuturile servite, ci personalul lor feminin, şi am cerut ca serviciul sanitar al municipiului şi biroul de moravuri al poliţiei să facă cel mai sever control în aceste restaurante cari deveniseră aproape case de toleranţă. Am avut cea mai mare dreptate şi faptele dovedite ulterior n'au venit decât să verifice afirmaţia noastră.

Astfel, Vineri dimineaţă s'a prezentat ofiţerului de serviciu dela chestura poliţiei o fată de 13 ani, care a declarat că, după ce a fost angajată ca servitoare de Solomon Neuman, proprietarul cârciumii din str. Rudeanu nr. 19, a fost necinstită de acesta şi silită să se prostitueze

In urma acestor declaraţii, poliţia a venit să-l aresteze pe vinovat.

Văzându-se descoperit, Solomon Neuman, în loc să dea ascultare somaţiunilor făcute de reprezentanţii poliţiei, s'a opus la arestare, ultragiind cu această ocazie pe mai mulţi gardieni publici.

Fiind în cele din urmă imobilizat, a fost dus la chestură şi supus unui lung interogatoriu.

Cum Solomon Neuman nu este la prima lui arestare de acest fel, din celelalte scăpând din lipsă de probe, poliţia caută în prezent să stabilească dacă acest cârciumar-proxenet face cumva parte din banda traficanţilor de carne vie descoperită acum câtăva vreme şi din care au fost arestaţi până acum mai mulţi inşi.

Anchetele prin satele Ciucului

O zi în comuna Armăşeni — Aspecte — documente asupra maghiarizării acestei comune. — Comentarii, fapte şi concluzii

Miercurea Ciucului, 26 Martie

Intr'o zi de început de primăvară, când zăpada mai persistă totuşi a trona pe vârfurile munţilor Ciucului, înotând prin praf, noroi şi gropi destul de adânci, am sosit în comuna Armăşeni (Ciuc) spre a-mi continua cercetările asupra maghiarizării comunelor din ţinuturile secuizate.

In această zi, Armăşeni mi s'a prezentat ca o comună cu locuitori moşneci, vârtă pitoresc sub coasta unui deal, însă cam uitată de Dumnezeu... mai ales în ce priveşte şoselele.

Dar să trecem cu vederea toate aceste mici scăpări, în speranţa că mai târziu sau mai curând conducătorii noştri îşi vor aduce aminte de doleanţele acestei comune şi le vor satisface, noi ocupându-ne acum de fondul problemei.

DOCUMENTE ASUPRA MAGHIARIZARII COMUNEI

Cercetând arhivele primăriei şi registrele bisericilor, am putut constata o stare de lucruri destul de tristă.

Spre a justifica cele spuse de noi, să dăm câteva date, menite să clarifice pe deplin faptul: In 1922 — deci după războiul mondial — se naşte copila Olah Alexandru Margareta, care astăzi, deşi greco-catolică, în vârstă de 16 ani, nu ştie o boabă românească, pentrucă a fost maghiarizată, urmând cursul primar la şcoala romano-catolică, iar nu la cea de stat.

Alt caz, şi mai concludent decât primul, este următorul: Baracţi Ioan se naşte la 16 Ianuarie 1928, deci are vârsta de 10 ani, ortodox după tată, şi pentru că mama lui a fost maghiară romano-catolică, copilul astăzi răspunde tot prin „nemtodok" atunci când îl întrebi ceva în românește.

Iată dar, rezultatul căsătoriilor mixte, de care un confrate s'a ocupat nu demult, mai ales atunci când nu sunt supraveghiate îndeajuns, de cei în drept.

Alt caz: văduva Moise Rovid Catalina, născută Postui, în anul 1879, are copii pe Moise şi Ştefan, de religie greco-catolică, de origină etnică românească, dar care astăzi, atât ea, cât şi familia ei, nu ştiu o singură vorbă românească. Ceva mai mult, fiul ei Ştefan s'a căsătorit cu o unguroaică şi astăzi atât părinţii cât şi copiii, nu mai ştiu şi nici nu mai simt românește.

Din statistica noastră, încheiată cu ajutorul d-lui înv. director Mihail Ionică, dela şcoala primară de stat din Armăşeni, reiese că: 102 români au fost maghiarizaţi, menţinându-şi totuşi religia greco-catolică, 114 români au fost maghiarizaţi, convertindu-i în acelaş timp şi la religia romano-catolică; iar doi, dela ortodoxism, au fost trecuţi direct la romano-catolici.

Iată dar, că adevăratul pericol al maghiarizării nu-i decât tot religia, cale pe care agenţii Budapestei pot lucra mai uşor. Dar să mergem mai departe şi să înfăţişăm problema în adevăratul ei sens, arătând pe lângă aceasta şi alte laturi şi fapte, ce interesează comuna Armăşeni.

CONCLUZII

Comentând faptele de mai sus, nu putem decât trage luarea aminte acelora cari ne conduc, spre a lua măsuri şi a se interesa mai mult de ţinuturile secuizate şi mai ales de comunele din aceste ţinuturi.

De notat însă, că în această comună directorul şcolar Mihail Ionică, ajutat de toţi învăţătorii dela această şcoală, munceşte foarte mult pe tărâm cultural, având o şcoală model şi un curs de străjerie aşa cum sunt puţini în judeţ.

[illegible] însă mai multă atenţiune şcolilor din ţinuturile secuizate şi mai multă cordialitate şi un stimulent de muncă învăţătorilor şi atunci, rezultatul moral va fi întreit şi împătrit, aceasta pentru binele neamului şi al patriei.

In concluziune trebue să luptăm din răsputeri pentru reromânizarea ţinuturilor secuizate, nu prin forţă, ci prin documentare de fapte şi adevăruri, arătând nu lucruri superficiale, ci realităţi nedesmințite, voind un singur lucru: O Românie mare şi tare.

Am plecat din comuna Armăşeni, plăcut impresionat, având clar încă în minte lozincele ce tronau pe pereţii şcolei primare din comună şi în special deviza străjărească: „Muncă şi credinţă pentru Ţară şi Rege".

Deaceea zic şi eu: „Luptaţi, fii ai neamului românesc, iar voi cei de peste Carpaţi, nu uitaţi că aici sunt fraţi de ai voştri şi de ai noştri, cari şi-au pierdut limba şi credinţa strămoşească". Deci, avem o singură datorie: să-i salvăm.

R. Robu

—oox●xoo—

Echipa de motocultură a judeţului Cluj

Cluj, 25 Martie

In dorinţa de a creea o agricultură cât mai raţională, ministerul de agricultură a procurat aproape 400 de tractoare, dintre cari 4 au revenit judeţului Cluj, formând echipa de motocultură a judeţului.

Aceste tractoare au fost depozitate în ferma Academiei de înalte studii agronomice din localitate.

Incercarea tractoarelor s'a făcut pe dealul Craiului din Cluj, unde tractoarele au lucrat în condiţiuni satisfăcătoare, arând în 10 ore aproximativ 3.2 ha. Consumul de motorină al tractorului a fost între 7—8 kgr. pe oră.

La demonstraţiile făcute au participat reprezentanţii tuturor serviciilor şi institutelor agricole din localitate.

Academia agricolă din Cluj este departe de a fi înzestrată cu materialul modern necesar. Criza economică a împiedecat în mare parte înzestrarea acestor şcoli de cultură plugărească. Nădăjduim însă că în curând Academia de agricultură din Cluj va fi înzestrată cu personalul şi materialul didactic necesar.

—xox—

SERBĂRILE RELIGIOASE DELA CLUJ

Cluj, 25 Martie.

Duminică se vor da la Cluj mari serbări religioase, organizate de biserica greco-catolică românească.

Cu ocazia aceasta vor fi ridicaţi la rangul de canonici d-nii dr. Titu Mălaiu şi dr. Emil Iuga, profesori de teologie, două personalităţi de seamă ale vieţii bisericeşti ale confesiunii noastre unite.

Ambii profesori, distinşi cu înalta demnitate bisericească, sunt bine cunoscuţi prin studiile lor strălucite făcute în străinătate, ca şi printr'o pregătire ştiinţifică, dar şi prin ţinuta lor dârză, românească, fiind îndrumători iubiţi ai tineretului nostru.

P. S. Sa Episcopul dr. Iuliu Hossu a făcut o fericită alegere ridicând la înalta demnitate bil sericească două personalităţi unanim apreciate ale vieţii confesionale şi spirituale româneşti din Transilvania.

Elogii pentru „Bibliografia Transilvaniei româneşti"

Cluj, 25 Martie

Presa şi revistele de specialitate româneşti au înregistrat cu deosebită luare aminte apariţia ultimului număr din „Revue de Transylvanie". (Tom. III, Nr. 4), de sub conducerea distinsului profesor al Universităţii din Cluj şi membru al Academiei Române, Silviu Dragomir.

Acest număr dublu, de 368 pagini, conţinând *Bibliografia Transilvaniei româneşti* publicată de d. Ioachim Crăciun, conferenţiar la facultatea de litere din Cluj, a trezit şi interesul lumii ştiinţifice apusene.

Alături de articolele elogioase din „Neue Züricher Zeitung" (14 Febr. 1938), „Prager Presse" (9 Febr. 1938), etc., în care e lăudată munca autorului şi sforţările făcute de Universitatea din Cluj în domeniul ştiinţific mondial, sunt impresionante cuvintele prof. H. Temperley dela Universitatea din Cambridge, preşedintele actual al Comitetului Internaţional al ştiinţelor istorice. D-sa, într'o scrisoare autografă trimisă d-lui S. Dragomir (23 Febr. 1938), consideră lucrarea „pe cât de utilă pe atât de frumoasă", numind-o chiar o „capo d'opera bibliografică".

Trecutul Transilvaniei noastre românești merita de mult o astfel de lucrare, pe care străinii o primesc cu atâta înţelegere şi laude. Directorul revistei poate fi mândru de aprecierile Apusului, iar cei chemaţi a sprijini „Revue de Transylvanie" pot fi convinşi că ajută o vrednică revistă românească.

ŞTIRI DIFERITE

ARAD

INCERCARE DE SINUCIDERE SAU ACCIDENT ? — In noaptea de Miercuri spre Joi, locuitorul Adam Heblak, din str. Livezilor, a fost găsit în nesimţire pe marginea şoselei ce duce spre Curtici, la o distanţă de 100 m. de cabina barierei. Cu ambulanţa Salvării a fost transportat la spitalul Central, unde i s'au dat toate ajutoarele necesare şi unde s'a stabilit că a înghiţit o cantitate apreciabilă de spirt denaturat. In urma ajutoarelor date, starea lui s'a îmbunătăţit şi a fost predat poliţiei. Asupra felului cum a ajuns în starea găsită, a refuzat să facă vreo declaraţie.

SOŢIA LA GOLIT CASA. — Locuitorul Ioan Gligor, din str. Şezătoarei, a anunţat poliţia, că soţia sa, născ. Ecaterina Dumbra, în lipsa lui de acasă a părăsit domiciliul conjugal luând cu sine toată rufăria şi 20.000 lei. Soţia sa s'a stabilit la sora ei în str. Şezătoarei nr. 7. Paguba totală ce Gligor a suferit-o este de 35.000 lei.

FURTURI. — Din locuinţa lui Savu Iovin, cu domiciliul în suburbia Gaju, s'au furat lucruri şi haine în valoare de 30.000 lei.

Furtul a fost comis prin spargerea unui perete al casei.

— O încercare de spargere s'a comis în calea Aurel Vlaicu, la prăvălia comerciantului Gheorghe Moldacher. Spărgătorii au rupt lacătul dela uşă şi zăvorul, dar în interior nu au pătruns, probabil din cauza vreunui trecător întârziat care l-a deranjat.

— In schimb, în vecinătate, la locuitorul Ioan Polonyi, spărgătorii s'au introdus în casă furând diferite lucruri şi haine, în valoare de 2000 lei. Bănuindu-se că spargerile sunt opera aceluiaş răufăcător, poliţia a întreprins cercetări pentru descoperirea lui.

— La depozitul ţesătoriei Emeric Sonnenklar, din b-dul Regele Ferdinand, s'a comis acum câteva săptămâni o spargere. In urma cercetărilor făcute de poliţie s'a stabilit că autorul este cunoscutul răufăcător Andrei Hegedüs, deţinut actualmente pentru alte fărădelegi.

CASATORIE DE PROBA: DOUA LUNI INCHISOARE. — Inainte cu câteva luni, săteanul Iosif Gheorghe din com. Semlec a început să trăiască în „căsătorie de probă" cu o frumoasă fetită de 14 ani, din suburbia Micălaca. După două luni a trimis-o acasă, spunând că nu e o soţie bună.

Chestiunea a ajuns în faţa tribunalului. Gheorghe Iosif a fost condamnat la două luni închisoare şi suspendarea drepturilor politice pe timp de un an.

RESTITUIREA ARMELOR DE VANATOARE. — La circumscripţiile poliţieneşti din oraş a început restituirea armelor de vânătoare, cari au fost depuse în sensul unei ordonanţe a autorităţilor.

NOUILE PREŢURI LA PAINE. — Incepând de Joi dimineaţa, preţul la pâine este următorul: pâine din făină nr. 4, 8.50 lei pentru revânzători şi 9 pentru consumatori; pâinea din făină nr. 5, 8 lei pentru revânzători şi 8.50 lei pentru consumatori; din făina nr. 6, 7 lei pentru revânzători şi 7.50 lei pentru consumatori.

SIGHET

MUŞCAT DE CAINE TURBAT. — Copilul Izrael Fauer, din Sighet, str. Dragoş Vodă, a fost muşcat de un câine turbat.

Câinele a fost omorît de trecători, iar copilul a fost imediat transportat la institutul antirabic din Cluj.

COMISIA PENTRU REDACTAREA TEXTELOR DE PE FIRME. — Pentruca textele de pe firmele comercianţilor din Maramureş să fie scrise corect, d. Emil Şimonca, primarul oraşului, a numit o comisie, compusă din d-nii: Mihail Iosivaş, profesor; Pompiliu Baicu, contabil; Gheorghe Ghiţu, comisar şi Gh. Fonta, funcţionar la primărie. Prima şedinţă a acestei comisii s'a ţinut Miercuri după masă, când s'a stabilit programul de lucru.

ACCIDENT MORTAL. — Marţi după masă, pe când Gh. Şiman, cantorul bisericii din Apşa-de-Mijloc (Cehoslovacia), se întorcea acasă cu trăsura din Slatina, împreună cu preoţii Vasile Huzău şi Laurenţiu Marina, caii s'au speriat şi au luat-o la fugă pe şosea. Gheorghe Şiman, voind să sară din trăsură a alunecat şi a căzut sub roţi. După câteva minute a murit în chinuri groaznice.

Cei doi preoţi au scăpat ca prin minune.

ACCIDENT. — Pe când lucrătorul Gheorghe Cocica, lucra la pădurea din Bixad, a fost lovit puternic în abdomen de un lemn care a căzut din vagon.

In stare gravă, victima a fost internată în spitalul judeţean din Sighet.

FURTURI. — Vasile Trifoi Gorza, din Botiza, a furat pomi altoiţi din grădina consăteanului său Marcu Balin. A fost dat în judecată.

— Vasile Batin lui Pavel din Berbeşti, a furat fân şi otavă din grădina lui Gheorghe Batin din comună. A fost dat în judecată.

FOC. — Noptile trecute, a luat foc grajdul lui Ioan Priale, din Repedea. A ars tot grajdul, împreună cu fânul ce era depozitat în el. Focul a luat naştere din neglijenţa păgubaşului.

TG.-MUREŞ

IAR FRAUDELE DELA MUNICIPIU. — Am relatat că, în scurtul timp al guvernării Cuza-Goga, comisia interimară a municipiului Tg. Mureş, de sub preşedinţia d-lui dr. Valentin Man, a descoperit fraude şi neregului, pentru care a înaintat parchetului 3 dosare.

Suntem informaţi că, la cererea d-lui judecător de instrucţie al cabinetului I, dela parchetul din localitate, a fost chemat un inspector administrativ de la centru, pentru verificarea actelor contabilităţii municipiului, în legătură cu fraudele descoperite.

Ministerul de interne a delegat pe d. inspector general administrativ Avram Dimitriu, din acl minister, cu verificarea.

FURTURI. — Miercuri dimineaţa, pe la orele 8, un necunoscut a intrat în tutungeria d-lui Gh. Berariu, din str. Ştefan cel Mare, cerând domnişoarei de serviciu o poliţă de 8 lei.

D-ra a servit clientul, scoţând din sertar cartonul cu polite, în care se mai aflau şi timbre şi mărci poştale.

Necunoscutul a cerut apoi un kg. de hârtie maculatură de ziare, pentru care funcţionara a trebuit să treacă în camera alăturată, unde se împărţeau ziarele sosite.

După câteva minute, clientul, fiind servit, a plătit şi a plecat, dar mai târziu s'a constatat că acesta nu fusese decât un hoţ, care a furat toate poliţele şi timbrele din carton, în valoare de 4000 lei.

Chestura anchetează.

— Miercuri noaptea, răufăcători au dat mai multe loviturl pe str. Vasile Pop, furând rufărie, haine şi alimente de la diverşi locuitori.

Principala victimă este d. Mezei Lazăr, pensionar, domiciliat în imobilul cu nr. 11, căruia i s'au furat alimente şi haine în valoare de câteva mii lei.

Cetăţenii din acel cartier se plâng, că noaptea nu se vede nici un gardian public, aşa că hoţii operează nesupăraţi de nimeni.

Se mai plâng deasemenea că nu pot ţine câini de pază, de oarece primăria îi taxează ca pe câinii de lux.

UIOARA

DELA PRIMARIE. — D. primar căp. Şerbănescu, constatând că o parte din cetăţeni nu sunt la curent cu plata impozitelor comunale şi nici n'au fost urmăriţi până în prezent, le-a pus în vedere să-şi achite cel mai târziu până la data de 28 c., toate dările către comună, atât cele restante cât şi cele pe exerciţiul în curs. Cei cari nu vor plăti vor fi urmăriţi, fără excepţie.

ITINERARIUL OPERAŢIUNILOR DE RECRUTARE. — Operaţiile de recrutare ale clasei 1939 în plasa Ocna-Mureş se va face în localitate în sala restaurantului băilor, după cum urmează:

La 28 Martie comunele Cisteiul de Mureş, Micoşlaca, Noslac, Căptălan, Spănlaca, Silivaş, Turdaş, Fărău, Gâmbuţ şi Herla.

La 29, comuna Ocna-Mureşului.

La 30 comunele Ciuci, Copand, Ciugudul de jos, Ciugudul de sus, Ormeniş, Sânbenedic, Medveş, Alecuş, Decea şi Gâbud.

HOŢI MINORI PRINSI. — Dela un timp, dispăreau de prin curtile locuitorilor, păsări, fier, sârmă şi tot felul de lucruri necesare gospodăriilor.

In urma cercetărilor făcute, au fost prinşi indivizii Aurel Vedeam şi Ernö Ghidali, minori, cari se îndeletniceau cu acele furturi. Ambii au fost înaintaţi parchetului.

SPORTIVE. — Pe arena sportivă „Juventus" s'a jucat un match de foot-ball pentru campionatul districtului între echipele „A. S. Aiud" şi „A. S. S. U." din localitate, care s'a terminat cu 3—2 în favoarea echipei din Aiud.

Idem, pe arena sportivă a uzinelor s'a jucat un match amical între echipele „Solvay" din localitate şi „Avram Iancu" din Cluj. Rezultatul jocului, 3—0 în favoarea echipei „Solvay".

ABRUD

REORGANIZAREA REUNIUNII CORALE „ARMONIA". — In urma apelului lansat de d. Ioan Micu, directorul şcoalei normale de băeţi din localitate în ziua de 23 c., în sala primăriei oraşului Abrud s'a reorganizat societatea corală „Armonia", pe bază de statute. Au fost aleşi preşedinte, d. prof. Cornel Hagea. vice-preşedinţi d-nii dr. Gh. Sebeşan şi Remus Oniciu; secretar, d. Cornel Manea, casier, Gheorghe Pripon, membri d-nii dr. Gh. David-junior, avocat; dr. Sabin Cioara, avocat; Ioan Goia, Nicolae Pop, Nicole Suluţiu, Silviu Roman, Ludovic Ietter ,Gheorghe Iagăr, Augustin Tuhuţiu şi d-nele Marioara dr. David, Lucia cpt. Ciocârlan, Ana Harabagiu şi Maria Marţius.

Comitetul constituit astfel, nădăjduim că societatea corală „Armonia" îşi va relua avântul de muncă, devenind un factor important de cultură în oraşelul nostru.

STRAJERESTI. — Stolul şcoalei normale de băeţi din Abrud activează intens, deplasându-se în comunele vecine, strângând frumoase sume din care şi-au procurat un aparat de radio pe care l-au instalat în localul şcoalei. Astfel elevii străjeri de moţi au posibilitatea de a asculta la ora străjeriei şi a copiilor programele emise de postul central.

Pentru sesiunea 28 Martie — 19 Aprilie dela şcoala normală de băeţi din Abrud este chemat la cursul de străjerie centrul Sf. Gheorghe, d. prof. Antoniu Maier.

NĂSĂUD

SEDINTA COMANDANTILOR STRAJERI. — Pentru fixarea programului de primăvară şi în special pentru stabilirea activităţii practice, toţi comandanţii străjeri din localitate s'au întrunit în şedinţă, sub preşedinţia d-lui Ion Costan, comandantul cohortei „G. Coşbuc", participând d-nii: prof. Ion Şuteu, Dan Constantin, Matei Francisc, Ioan Trafea, Teodor Pop, av. dr. Macedon Petri, inv. Gherasim Ludoşan. Străjerii din Năsăud vor da tot concursul pentru plantarea de tei şi castani pe străzile oraşului, în locul celor plantaţi anul trecut şi cari au fost rupţi sau s'au uscat. Deasemenea, vor săpa gropi pe marginea şoselei Năsăud-Reîbrişoara, unde vor fi plantaţi 800 nuci. Serbarea sădirii pomilor se va face în ziua de 9 Aprilie, când cursurile tuturor şcoalelor din localitate vor fi suspendate.

ADUNARI GENERALE. — Direcţiunea gimnaziului de fete din localitate a fixat adunarea generală ordinară a comitetului şcolar în ziua de 3 Aprilie pentru votarea contului de gestiune pe exerciţiul 1937—38 şi a proectului de buget pe 1938—39. In caz că nu se va prezenta numărul necesar de membri, şedinţa se va ţine în 10 Aprilie în sala de gimnastică a şcolii, la 11 ore dim. cu orice număr de membri.

In aceeaşi zi la ora 12 dim. se va ţine adunarea generală a comitetului şcoalei normale de băeţi „Solomon Haliţa".

CLUJ

ARESTARE. — Poliţia a arestat pe muncitorul Iosif Mache din cariterul Iris, care a săvârşit numeroase furturi.

ACCIDENT DE CIRCULAŢIE. — Automobilul nr. 453, condus de Ilarie Puşcaşiu, a călcat Vineri seara, pe calea Regele Ferdinand, în dreptul casei cu nr. 58, pe elevul Eugen Mandel din str. N. Filipescu nr. 15. In stare foarte gravă, rănitul a fost dus cu Salvarea la chinica chirurgicală.

DELA POLIŢIE.— Chestura poliţiei a trimis Vineri tuturor comisariatelor o circulară cerând să fie cercetaţi minorii fără părinţi, precum şi mediul în care trăesc.

FESTIVAL RELIGIOS. — Cu ocazia sărbătoarei Bunei Vestiri, Gruparea femeilor române din Cluj a organizat la teatrul Naţional un reşit festival religios, al cărui program a fost executat de şcoalele secundare şi de artiştii Operei Române din localitate.

SERBARE. — Duminică, 27 c., la ora 4 d. a. secţia feminină a „Astrei" va da la şcoala primară nr. 3 o serbare culturală pentru ucenicele, meseriaşele şi lucrătorele române din localitate.

Dna Elena dr. Aciu va ţine o conferinţă intitulată „Cuvinte pentru actualele şi viitoarele mame". Cealaltă parte a programului va fi executată de elevii căminului de ucenici.

POSTURI VACANTE IN COMERŢUL ŞI INDUSTRIA ARDELEANA. — Oficiul public de plasare din Cluj anunţă următoarele posturi vacante în comerţul şi industria ardeleană:

Cluj: 1 mecanic pentru maşini de scris; 1 reparator pentru instrumente muzicale, 1 vânzător de ghete şi 1 şlefuitor de sticlă.

Aiud: 3 tocilari şi 3 cuţitari.

Timişoara: 1 vopsitor şi 3 vânzători de textile.

Deva: un bucătar la o şcoală.

TURDA

DIN ACTIVITATEA STRAJERILOR. — Centuria X-a clasa a VIII din stolul liceului de băeţi a dat o serbare străjerească în teatrul orăşenesc, comemorând 25 de ani dela moartea lui I. L. Caragiale.

Elevul Mircea Iuliu, a evocat personalitatea şi opera marelui scriitor I. L. Caragiale.

Corul, format din elevii cl. VIII-a, sub conducerea d-lui prof. Iasinchi, a cântat „Eroii" de Costescu şi „Serenada" de Popovici.

In partea a II a programului s'a jucat frumos „O scrisoare pierdută" de I. L. Caragiale, tot de către elevii cl. VIII-a.

Remarcăm cu bucurie că a început şi în oraşul nostru o intensificare a vieţei culturale, atât prin conferinţele cari se ţin în sala intelectualilor români, cât şi prin diferitele piese de teatru jucate de diferite trupe de teatru din Cluj sau Bucureşti. Şi ne bucură faptul că şi elevii liceului din localitate ne-au dat o serbare cu un program deosebit de cum se obişnuia până acum şi aşa de bine reuşită.

DEJ

CONFERINŢELE AGRU-LUI. — Despărţământul din Dej al Asociaţiei generale a românilor uniţi, condus de d. avocat dr. Valeriu Pop, va deschide seria conferinţelor religioase şi naţionale, Duminică 27 c., prin conferinţa păr. Gavril Iagăr, profesor la Academia teologică din Cluj, despre „Creştinul în faţa vieţii".

Inseamnă o vie bucurie această iniţiativă, care urmăreşte adâncirea vieţii religioase şi spirituale în oraşul nostru. Publicul românesc, aparţinând ambelor biserici naţionale, va da ca şi în trecut întreg concursul său, participând la toate reuniunile de acest gen şi despre care noi ne vom ocupa cu fiecare prilej.

DESCHIDEREA ŞCOALEI ŢĂRANEŞTI DIN CAŞENI-SOMEŞ. — Luni înainte de amiază s'a deschis, în fruntaşa comună românească. Căşeiu, din apropierea oraşului nostru, o şcoală ţărănească înfiinţată de Despărţământul Dej al „Astrei" de sub preşedinţia d-lui protopop George Mânzat.

In prezenţa întregei populaţii din comună şi a mai multor intelectuali, d-nii George Mânzat şi Augustin Boldor, protopopi, au oficiat un serviciu divin, după care d. protopop Mânzat, a relevat rolul „Astrei" în viaţa poporului român din Transilvania până la realizarea idealului naţional şi râvna cu care acest vechiu aşezământ de cultură îşi continuă opera binefăcătoare.

Cursurile au început în prezenţa unui număr de 50 elevi, recrutaţi dintre gospodarii mai de seamă, cari ascultă cu viu interes frumoasele şi instructivele conferinţe ale intelectualilor din Dej, din rândurile cărora s'a format corpul profesoral.

Cursurile sunt predate de d-nii: inspector silvic şi inginer Ioan Mărgineanu; inginer agronom Grgore Scridon, d. Ioan Bot, directorul gimnaziului comercial, dr. Ioan Perhaiţa, medic, directorul Ambulatorului policlinic Dej, protopopi George Mânzat şi Augustin Boldor, Bojor, învăţător, inginer agronom Gavril Morariu, directorul serviciului agricol judeţean, care pune la dispoziţia conferenţiarilor maşina pentru transport, etc.

Cursurile se vor încheia la 3 Aprilie, când d. director Ioan Bot va face, cu străjerii dela gimnaziul comercial, demonstraţii de lucru practic.

DESCOPERIREA UNUI CADAVRU. — Mai mulţi săteni din Sânmărghita, pe când mergeau la munca câmpului, la hotarul comunei au dat peste cadavrul săteanului Simion Mureşan, în vârstă de 53 ani.

Din cercetările făcute rezultă că numitul a fost la târg în Reteag, de unde după ce s'a îmbătat a pornit spre casă. Fiind însă beat mort n'a putut merge decât până în marginea comunei, unde a rămas peste noapte. Şi cum nenorocitul suferea de inimă, e probabil că a avut un acces, care l-a răpus.

REZINA

MOARTEA UNUI GRANICER — Valurile Nistrului au aruncat la mal cadavrul soldatului grănicer Doroftei Vasile din compania 6 de pază, originar din judeţul Botoşani. Nefericitul grănicer folosind o barcă pescărească pentru a transporta raţia de pâine unui pichet apropiat şi neştiind să conducă, barca a fost atrasă de curentul apei spre malul sovietic. Adânc pătruns de simţul datoriei şi pentru a nu cădea prizonier statului străin, a preferat moartea aruncându-se în valurile apei ce l-a înghiţit fără urmă. D. căp. I. Radulian, comandantul companiei de Grăniceri, a organizat trista ceremonie a înmormântării, relevând într'o impresionantă cuvântare meritele bravului ostaş, mort pentru Patrie. Cu flori multe de primăvară, muzica premilitară şi cu toată rânduiala creştinească, grănicerul Doroftei Vasile a fost condus la locul de veci, urmat de comandant şi camarazi şi mult norod, în urma lui rămânând soţia şi doi copilaşi.

GALAŢI

NOUI NUMIRI LA G. A. G. — Primăria a numit comisar al municipiului la G. A. G. pe d. ing. Iancu Dumitrescu, dela c. f. r., iar în consiliul de administraţie pe d T. Constantinescu, fost director al poliţiei.

Cenzori au fost numiţi d-nii prof. Dumitru Panaitescu şi Jenică Popovici, iar cenzori supleanţi d-nii: Cristache Isvoranu şi Teodor Pălânceanu.

ADUNAREA DELA CASA POPORULUI.—La Casa Poporului s'a ţinut şedinţa sindicatuui manufacturiştilor, la care au luat cuvântul muncitorii Alex. Drucher, Petrică Stanciu şi Anghel Lividioti. S'a decis noui tarife de muncă cu agenţia N. F. R., iar tratativele vor fi duse la 30 Martie la subinspectoratul muncii.

In ce priveşte recenta modificare a regulamentului legii pentru organizarea muncii în porturi, d. Lazăr Măglaşau a anunţat că aceasta priveşte numai prelungirea termenului cu încă un an al reprezentanţilor muncitorilor în comisia muncii.

S'a decis să se intervină la ministerul muncii pentru creiarea unei cooperative.

DELA TRIBUNALUL MILITAR. — Tribunalul militar a condamnat pe G. Radiu, civil, la 2 luni închisoare, pentru ultraj ,iar pe soldaţii Beşleagă Marine, din B. N. F. la 3 ani închisoare pentru furt; Virgil Vasiliu, din divizia de Dunăre, la un an închisoare pentru dezertare; Avram Gurie, din reg. 11 dorobanţi şi Buşilă Marion, din 8 căl. la câte 4 luni închisoare pentru dezertare.

AGRESIUNI SANGEROASE. Neculai Aureanu, din str. Libertăţei 69, aflându-se în cafeneaua lui Oprea Ion din str. Poşta Veche, a rănit cu lovituri de cuţit pe Gheorghe Pricopie, zis Pică Pescaru şi pe cafegiul Oprea.

DIVERSE. — In piaţa Victoriei a fost găsit căzut jos Dinicu Ioan, care, fiind dus la spital, s'a constatat că suferă de cancer.

— Din locuinţa d-lui Panait Pavliu, din str. Beldiman 29, s'a furat 10.000 lei.

— Pelican Buzatu din str. Cereş 41, a tăiat cu cuţitul pe concubina sa Maria Basarab, din str. Maramureş 7. Agresorul a fost arestat.

CERNAVODA

SADIREA POMILOR. — Stolul şcoalei primare din satul Ştefan cel Mare, împreună cu premilitarii, sub comanda inv. Drăgan Ion, au plantat vre-o 400 sălcâmi şi pomi roditori în curtea şcolii, a bisericii şi la cimitir.

SĂDIREA POMILOR IN SATUL SALIGNY. — In ziua de 20 c. la şcoala primară din Saligny s'a făcut serbarea sădirii pomilor după ce mai întâiu în curtea şcoalei se plantaseră aproape 300 salcâmi.

Serbarea s'a făcut cu copiii de şcoală în asistenţa populaţiei satului, explicându-se tuturor cum se sădeşte un pom.

D. I. Runceanu, directorul şcoalei, a dat sfaturi gospodăreşti în legătură cu îngrijirea pomilor.

MĂRĂŞEŞTI

INSPECŢIE. — D-na Alexandrina Cantacuzino, preşedinta societăţii femeilor ortodoxe române, însoţită de d-na Voiculescu, a sosit în localitate spre a inspecta lucrările ce se fac la „Mausoleul Neamului", condus de d. arhitect St. Ionescu. S'au dat dispoziţiuni pentru amenajarea unei grădini, mare să înconjoare mausoleul.

EDILITARE. — D. P. A. Ionescu, primarul oraşului şi I. Klein, inginer judeţean, a luat iniţiativa construirii unui puţ absorbant la intersecţia străzii G-l Ef. Grigorescu cu str. Regele Ferdinand, pentru scurgerea apelor care se strâng din ploi şi inundă gospodăriile cetăţenilor, făcând drumurile impracticabile.

SILVICE. — Au sosit în localitate d-nii insp. Gl. Sclavu, din ministerul de domenii şi Marin Grigorescu inspector Silvic şi Dan Stelorian, şeful ocolului Putna, luând contact cu d. P. A. Ionescu, primarul oraşului şi I. P. Popescu, secretar general, în scopul de a stabili plantaţiile ce se vor face în actuala campanie. S'a hotărît construirea unui cântar pentru brigada silvică ce va lua fiinţă în Mărăşeşti, plantarea pădurii „Sacre" a eroilor, pe o suprafaţă de 5 ha. şi plantarea cu pomi a şoselei „Ecat. Teodoroiu".

In fiecare Sâmbătă apare:

**UNIVERSUL LIT